

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O REAKREDITACIJI
SVEUČILIŠNOGA POSLIJEDIPLOMSKOG (DOKTORSKOG)
STUDIJA
FILOZOFIJA
FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

**Datum posjeta:
4. prosinca 2017. godine**

ožujak 2017. godine

Projekt je sufinancirala Europska unija iz sredstava Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	7
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA	7
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA	9
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA	9
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	9
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA	10
OCJENA KVALITETE	14

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji *sveučilišnoga poslijediplomskog (doktorskog) studija Filozofija* na temelju Samoanalize, popratne dokumentacije te posjeta Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravan član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR*) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnoga studija.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- dr. Igor Štiks, University of Edinburgh, Ujedinjeno Kraljevstvo, predsjednik Stručnog povjerenstva
- prof. Ljiljana Reinkowski, Universität Basel, Švicarska
- prof. dr. Rozita Dimova, Ghent University, Belgija
- dr. Vladimir Unkovski-Korica, University of Glasgow, Ujedinjeno Kraljevstvo
- dr. H. J. M. J. (Harm) Goris, Tilburg University, Nizozemska
- prof. David Maxwell, Emmanuel College Cambridge, Ujedinjeno Kraljevstvo
- prof. Elzbieta Osewska, Cardinal Stefan Wyszyński University u Varšavi, Poljska
- prof. Mikhail Dmitriev, Central European University, Mađarska
- prof. Andrej Blatnik, Univerza v Ljubljani, Slovenija
- prof. Ljiljana Šarić, University of Oslo, Norveška
- prof. dr. Katrin Boeckh, Ludwig-Maximilians-Universität München, Njemačka
- prof. Vincent Gaffney, University of Bradford, Ujedinjeno Kraljevstvo
- prof. Mika Vahakangas, Lund University, Švedska

- dr. Nicole Butterfield, Marie Curie Fellow, Seged University, Mađarska
- Anna Meens, University of Amsterdam, Nizozemska
- Kevin Kenjar, University of California, Berkley, Sjedinjene Američke Države
- dr. Elżbieta Gajek, University of Warsaw, Poljska
- dr. Kyle Jerro, University of Essex, Ujedinjeno Kraljevstvo
- dr. Nadia Mifka-Profozic, University of York, Ujedinjeno Kraljevstvo
- dr. Moreno Mitrović, University of Cyprus, Cipar
- dr. Catherine MacRobert, Oxford University, Ujedinjeno Kraljevstvo
- prof. Emeritus Svein Mønnesland, University of Oslo, Norveška
- Dajana Vasiljevicová, Charles University, Prag, Češka
- prof. dr. Christian Neuhäuser, Universitaet Dortmund, Njemačka
- dr. Dries Bosschaert, KU Leuven, Belgija
- dr. Oliver George Downing, University of Liverpool, Ujedinjeno Kraljevstvo
- prof. Hanoch Ben-Yami, Central European University, Mađarska
- Sonja Kačar, University Toulouse II – Jean Jaurès, Francuska
- Garrett R. Mindt, Central European University, Mađarska
- prof. Vieri Samek Lodovici, University College London, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Mišo Petrović, Central European University, Mađarska.

Fakultet su posjetili:

- prof. Hanoch Ben-Yami, Central European University, Mađarska
- dr. Oliver George Downing, University of Liverpool, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Garrett R. Mindt, Central European University, Mađarska
- prof. dr. Christian Neuhäuser, Universität Dortmund, Njemačka.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju ovog Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružili su:

- Maja Šegvić, koordinatorica, AZVO
- Aleksandar Šušnjar, prevoditelj tijekom posjeta
- Ivana Rončević, prevoditeljica izvješća, AZVO.

Tijekom posjeta Povjerenstvo je održalo sastanke sa sljedećim skupinama:

- upravom Fakulteta
- voditeljima studijskih programa
- doktorandima
- nastavnima i mentorima
- alumnijima.

Stručno je povjerenstvo također obišlo knjižnicu te računalnu učionicu Fakulteta.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa iz dopusnice: sveučilišni poslijediplomski doktorski studij Filozofija

Nositelj: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Izvođač: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mjesto izvođenja: Zagreb, Ivana Lučića 3

Područje i polje: humanističke znanosti; filozofija

Broj doktoranada: prema tablici iz Samoanalize „broj doktoranada (svih)“, 29 doktoranada upisano je u akademskoj godini 2016./2017. i sljedećih se nekoliko redaka temelji na toj tablici. Međutim, u skladu s Tablicom 2: „Mentori i doktorandi“ iz Samoanalize, 33 su doktoranda koji nisu predali ili obranili doktorski rad. Stručno povjerenstvo nije moglo objasniti tu nepodudarnost.

Broj doktoranada kojima se studij financira: 3 (3 asistenta), 1 djelomično

Broj doktoranada koji sami plaćaju studij i onih kojima studij plaća poslodavac: 25 (dvojici plaćaju druge ustanove)

Broj mentora na doktorskom studiju: 20 službeno imenovanih mentora

Broj nastavnika na doktorskom studiju: 15 stalno zaposlenih i 17 vanjskih suradnika

Omjer doktoranada i službeno imenovanih mentora: 20 službeno imenovanih mentora i 33 doktoranda koji nisu predali/obranili doktorski rad.

Omjer nastave i istraživačkog rada: 60 : 120

Nastava: 60 ECTS bodova (kolegiji, radovi, jezici)

Istraživački rad: 120 ECTS bodova

Ishodi učenja studijskog programa

– Stjecanje sposobnosti za filozofsku autorefleksiju u idejno-povijesnoj perspektivi i za refleksiju odnosa filozofije s drugim oblicima diskurzivne racionalnosti (posebno filozofske i znanstveno-teorijske).

– Stjecanje specijalističke kompetencije najvišeg ranga u logici i srodnim područjima kao i u filozofiji znanosti i metodologiji znanstvenog istraživanja; razvoj analitičkog pristupa u filozofiji općenito.

– Razviti sposobnost za objedinjavanje i produbljavanje opće teorijske i pojmovno-kritičke perspektive filozofije s konkretnim istraživačkim poljima; potaknuti istraživanja koja su usmjerena na identifikaciju, rasvjetljavanje, interpretaciju i rekonceptualizaciju odnosa između različitih sektora znanosti i njihova doprinosa razumijevanju transepistemoloških aspekata ljudskih odnosa (izražavanje, intersubjektivno priznavanje, sloboda, emancipacija).

– Svrha je da studenti/ice steknu bazične pretpostavke za filozofijska istraživanja u području teorijske filozofije, tako što će se snalaziti u veoma heterogenoj recentnoj i aktualnoj filozofijskoj produkciji, prepoznajući tipove usmjerenja i steći sposobnost kritičkog kompariranja i međusobnog prevođenja raznih filozofskih žargona.

- Poseban je naglasak na njihovu osposobljavanju za korištenje sadržaja, metoda i tema teorijske filozofije u interdisciplinarnim istraživanjima.
- Razvijanje vještina uočavanja i kritičkog formuliranja problema kao i metodoloških kompetencija nužnih za interdisciplinarna istraživanja.
- Poseban je naglasak na njihovom produbljenom upoznavanju s interdisciplinarnim i pluriperspektivnim pristupom moralnim pitanjima što proizlaze iz znanstveno-tehnološkog napredovanja suvremene civilizacije, a fokusiraju se u kategoriji života u njegovoj cjelovitosti, te da ih se osposobi za samostalno argumentiranje i orijentaciju u ključnim dilemama suvremenog čovječanstva, kao i za istraživački rad utemeljen na interdisciplinarnom pristupu.
- Omogućiti razvijanje kompetencija nužnih za razumijevanje pretpostavki i konsekvencija modernog razumijevanja društva odnosno čovjeka kao društvenog bića, prava i biti politike, tj. u filozofijsku spoznaju historije ideje zajednice i raznolikih, povijesno mijenjanih, praksi nadomjestne zajedničkosti ljudi, te uputiti studentsku populaciju u stjecanje metodologijskih i intelektualnih znanja nužnih za samostalan istraživački rad u okviru tematike praktičke filozofije.
- Studenti/ice stječu pretpostavke za istraživački rad posvećen aktualnim problemima filozofije povijesti i relevantnim orijentacijama filozofijskog pristupa povijesti, te se potiču na samostalna istraživanja i promišljanje problematike, kao i na interdisciplinarni i multidisciplinarni pristup temama filozofije povijesti.
- Sposobnost objedinjavanja opće teorijske i pojmovno-povijesne perspektive estetike na konkretnim istraživačkim poljima; potaknuti istraživanja usmjerena na identifikaciju, interpretaciju i rekonceptualizaciju odnosa između različitih paradigmi estetičke refleksije i njihova doprinosa razumijevanju vanestetičkih aspekata ljudskih odnosa poput kulture, medija, politike, rata i sl.
- Studenti/ice dobivaju bazične kompetencije potrebne za produbljeno poimanje i promišljanje problema kulturnog i rodnog identiteta, kao i za filozofska istraživanja multikulturalnosti, interkulturalnosti i problematike roda (gender).

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta Fakultetu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje:

izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do dvije (2) godine.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Unatoč brojnim pozitivnim aspektima studijskog programa, jedan je od glavnih njegovih nedostataka slaba međunarodna aktivnost i suradnja.

Preporuke Stručnog povjerenstva:

- a. Poticati nadarene studente da upišu diplomski ili doktorski studij na renomiranim visokim učilištima u inozemstvu. Odsjek nikako ne bi trebao odgozarati studente od studiranja u inozemstvu te bi također trebao omogućiti upis na doktorski studij studentima koji su završili neki drugi studij u inozemstvu.
Ova se preporuka ne odnosi strogo na poboljšanje *doktorskog* programa, budući da se ne odnosi na doktorande Odsjeka. No, takav pristup pridonio bi poboljšanju i dokorskog studija, budući da bi, primjerice, doktorandi koji su završili diplomski studij u inozemstvu upisali doktorski studij na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.
- b. Odsjek bi trebao potpisati ugovore o međunarodnoj suradnji, kao što su ugovori za Erasmus +, koji bi omogućili doktorandima posjećivanje drugih ustanova tijekom studija. Nekoliko sveučilišta u Europi i svijetu također nudi istraživačke potpore studentima iz inozemstva koji dolaze na određeno razdoblje. Stručno je povjerenstvo svjesno činjenice da je Odsjek već potpisao nekoliko takvih ugovora, no iz razgovora tijekom posjeta saznalo je da se te mogućnosti nedovoljno koriste. Odsjek bi trebao poticati doktorande da više koriste te mogućnosti. Takvi bi ugovori Odsjeku omogućili pozivanje predavača s drugih europskih ustanova, koji bi držali predavanja ili kolegije na Sveučilištu u Zagrebu, te tako omogućili studentima stjecanje međunarodnog iskustva.
- c. Odsjek bi trebao poticati studente da predstavljaju svoje tekuće projekte u obliku rasprava ili postera na uglednim znanstvenim skupovima u inozemstvu. Odsjek bi za to studentima trebao nastojati osigurati financijska sredstva. Studentima također treba osigurati potporu za pohađanje znanstvenih konferencija važnih za njihov doktorski rad, čak i ako oni na tim konferencijama ne izlažu.
- d. Neizravan doprinos poboljšanju međunarodne aktivnosti i suradnje na dokorskom studiju omogućio bi se poticanjem nastavnika na odlazak na ugledne međunarodne skupove, i izvan regije. Odsjek bi za to trebao nastojati osigurati proračun.

- e. Stručno je povjerenstvo svjesno činjenice da samo nastavnici izabrani najmanje u zvanje izvanrednog profesora mogu koristiti slobodnu studijsku godinu. To je očito politika Sveučilišta ili Fakulteta. Stručno povjerenstvo preporučuje tijelima nadležnim za to pitanje da izmijene te propise tako da i nastavnici izabrani u zvanje docenta mogu koristiti slobodnu studijsku godinu u ranoj fazi svoje karijere.
 - f. Doktorski se radovi ne bi trebali pisati samo na hrvatskom jeziku. Ako je tema doktorskog rada od međunarodne važnosti, što mnogi radovi koje je Povjerenstvo vidjelo tijekom posjeta jesu, studente bi trebalo poticati da doktorski rad pišu na jeziku na kojem se objavljuje većina znanstvenih radova povezanih s tom temom (engleski, njemački, francuski itd.). Trebalo bi više poticati sudjelovanje stranih članova (po mogućnosti izvan regije) u radu povjerenstava za obranu doktorskog rada. Problemi povezani sa sudjelovanjem stranih članova u povjerenstvu za ocjenu doktorskog rada (kao što su vrijeme održavanja ili troškovi) mogu se riješiti, primjerice, upotrebom internetskih komunikacijskih alata.
2. Na studijskom programu nije osigurano dovoljno mogućnosti za stjecanje vještina korisnih za izradu doktorskog rada te za razvoj znanstvene ili neke druge karijere.

Preporuke Stručnog povjerenstva:

 - a. Osmisliti više kolegija za usvajanje različitih vještina koji se nude doktorandima u različitim fazama studija. Isprva ti kolegiji mogu biti izbornog karaktera, a kasnije, pokažu li se korisnima, mogu postati obvezni.
 - b. Iz razgovora sa studentima i nastavnicima Povjerenstvo je zaključilo da bi kolegiji trebali biti usmjereni na sljedeće teme: 1. pisanje znanstvenih radova; 2. strategiju objavljivanja radova; 3. upravljanje projektima (poput izrade doktorskog rada, što jest projekt); 4. prikupljanje sredstava, uključujući pisanje zahtjeva/prijedloga; 5. prezentacijske vještine.
 - c. Ti bi kolegiji trebali nositi velik broj ECTS bodova kako bi se studente ohrabrilo da ih upisuju. Kod uvođenja kolegija, treba razmotriti koji se kolegiji već izvode na razini Fakulteta ili Sveučilišta te ih uskladiti s time, no neke kolegije možda će trebati osmisliti posebno za studente doktorskog studija, budući da svaka disciplina ima svoju tradiciju i standarde.
 3. Treba povećati interakciju studenata i Odsjeka nakon prve godine studija.
 - a. Ne održavaju se redoviti sastanci studenata i mentora nakon prve godine studija. Treba uvesti mjesečne sastanke radi provjere napretka, predlaganja literature, ocjene rada doktoranda itd.
 - b. Nakon druge godine studija trebalo bi uvesti obvezne seminare na kojima bi doktorandi predstavljali svoje doktorske radove u izradi, kako bi dobili povratne informacije o svojem radu od nastavnika i drugih doktoranada. Budući da je većina doktoranada zaposlena kako bi mogla financirati svoj doktorski studij, seminari bi se trebali održavati kad tim doktorandima odgovara, vjerojatno kasno poslijepodne.
 4. Doktorande treba jasno obavještavati o tome da mogu zatražiti od svoga mentora, voditelja doktorskog studija ili pročelnika Odsjeka da se za knjižnicu nabavi literatura koja im je potrebna za istraživački rad.

5. Treba formalizirati, a u nekim slučajevima i razviti, mehanizme praćenja. To bi trebalo uključiti, ali ne i ograničiti, na anonimne i periodične studentske ankete (barem jednom godišnje) u kojima se od studenata traži da ocijene sve aspekte svojega iskustva tijekom studija, kao i uspostavu postupka ulaganja prigovora putem kojeg studenti mogu anonimno uložiti prigovor.
6. Unatoč velikom broju područja i tema koje nastavno osoblje pokriva, slabo je zastupljena analitička filozofija. Iako je ovaj Odsjek najveći odsjek za filozofiju u Hrvatskoj, analitička filozofija, koja je jedan od najutjecajnijih pravaca suvremene filozofije, nedovoljno je zastupljena, čime su studenti zakinuti. To je prvenstveno nedostatak na razini preddiplomskih studija na kojima bi studenti što je više moguće trebali biti izloženi utjecajnim suvremenim pravcima. Međutim, to je važno i na poslijediplomskom studiju te taj nedostatak veoma ograničava doktorande u bavljenju naprednim znanstvenim radom. Odsjeku bi koristilo postupno zapošljavanje većeg broja nastavnika koji se bave analitičkom filozofijom (u teoriji i praksi).
7. U skladu s općeprihvaćenim standardima, treba uvesti obvezno korištenje nekih računalnih programa za provjeru plagijata (npr. Turnitin), što bi trebalo navoditi i u studentskoj evidenciji.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Mentori pokrivaju široko znanstveno područje i doktorandi mogu provoditi istraživanje iz brojnih područja.
2. Mentori su posvećeni svome znanstvenom i nastavnom radu.
3. Struktura je studijskog programa logična i jasna.
4. Studenti su dobro obaviješteni o strukturi programa.
5. Dobra je komunikacija između studenata i mentora te voditelja doktorskog studija.
6. Prostor za učenje u knjižnici je ugodan i dobro opremljen, dobra je zbirka knjiga i časopisa iz područja filozofije, a osoblje je knjižnice stručno i uslužno.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Niti jedan nastavnik zaposlen na Odsjeku nije završio studij u inozemstvu.
2. Nije dovoljno zastupljena analitička filozofija – vidjeti preporuke.
3. Malen broj studenata ima iskustvo studiranja ili znanstvenog istraživanja izvan regije i studenti vrlo malo posjećuju znanstvene skupove izvan Hrvatske ili izvan regije.
4. Doktorandi koji nisu zaposleni kao asistenti na Odsjeku nedovoljno kontaktiraju s Odsjekom nakon druge godine studija.
5. Povremeno se ne primjenjuju odgovarajući standardi kvalitete za izradu disertacija i prihvaćeno je nekoliko radova slabije kvalitete.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Odnos među doktorandima i mentorima čini se zadovoljavajući.
2. Postupak izbora i imenovanja mentora čini se zadovoljavajući.
3. Osoblje je knjižnice stručno, profesionalno i uslužno.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	DA/NE bilješke
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano 6. člankom Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano 7. člankom Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4. Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	NE Iako je zakonskim odredbama definirano da svi doktorski radovi trebaju biti objavljeni u nacionalnom repozitoriju DABAR i dostupni svima na internetu, Povjerenstvo je tijekom posjeta saznalo da postoje neslaganja u vezi s autorskim pravima i spomenutim zakonskim popisima, pri čemu se prednost daje autorskim pravima. Taj problem treba riješiti, odnosno svi doktorski radovi trebaju biti objavljeni na internetu. Povjerenstvo nije moglo provjeriti dostupnost doktorskih radova na

	poveznici https://koha.ffzg.hr zbog nepoznavanja hrvatskog jezika.
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA Oduzimanje akademskog stupnja (dr. sc.) nije u nadležnosti Filozofskog fakulteta, nego Sveučilišta u Zagrebu koje dodjeljuje akademski stupanj. Međutim, u slučajevima gdje postoji opravdana sumnja plagijata, slučaj na razini Fakulteta razmatra povjerenstvo posebno imenovano za taj slučaj (imenuje ga Vijeće doktorskog studija), koje uključuje najmanje jednoga vanjskog člana. Povjerenstvo svoje izvješće o tome podnosi Fakultetskom vijeću, koje prosljeđuje svoju odluku Senatu Sveučilišta.
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	DA/NE (bilješke)
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA
3. Program doktorskog studija usklađen je sa strateškim programom znanstvenog istraživanja visokog učilišta.	DA
4. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 3.	DA Iako je uvjet u prosjeku zadovoljen, čini se da broj doktoranada po mentoru nije ograničen. Primjerice, jedan nastavnik trenutačno vodi 11 doktoranada, što je previše. Broj doktoranada po mentoru treba ograničiti na 5.
5. Mentori (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim	a) DA b) DA, no vidi točku 6b c) DA Na temelju dobivenih informacija od drugih dionika, Povjerenstvo je zaključilo da plan istraživanja nije

<p>znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (tablica 2, Mentori i doktorandi);</p> <p>c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme);</p> <p>d) osigurava potrebne uvjete (uključujući financijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda', bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine;</p> <p>e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.);</p> <p>f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.</p>	<p>nužan uvjet prilikom upisa na studij. Međutim, kao uvjet za upis na drugu godinu studija studenti moraju dokazati napredak formulacijom okvirnog plana znanstvenog istraživanja. Povjerenstvo pretpostavlja da se ovo temelji na konzultacijama s mentorima, koje su isto tako uvjet.</p> <p>d) NE U akademskoj godini 2016./2017., samo 5 od 29 studenata financirao je Odsjek ili druge ustanove. Međutim, bez dodatnih sredstava to se vjerojatno neće moći promijeniti.</p> <p>e) NE To bi trebalo uvesti barem u obliku komentorstva, gdje bi iskusniji mentor vodio i nadzirao mlađeg kolegu.</p> <p>f) NE DA u skladu s informacijama iz Samoanalize, no nisu osigurani dokazi o tome. Fakultet bi trebao u svojim propisima definirati postupak informiranja mentora o tome i korake koji se provode kako bi se uvela poboljšanja u slučaju negativno ocijenjenog mentora.</p>
<p>6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima:</p> <p>a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu;</p> <p>b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).</p>	<p>a) DA</p> <p>b) DA Međutim, većina nastavnika objavljuje radove samo u lokalnim i regionalnim časopisima i publikacijama, čak i kad radovi nisu napisani na hrvatskom jeziku. To je ograničenje koje bi trebalo popraviti; vidi gore navedene preporuke. Iako se to ne može promijeniti odjednom, treba nastojati postupno uvoditi promjene.</p>

<p>7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.</p>	<p>NE Mentor može sudjelovati u radu povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskog rada, no ne i kao predsjednik povjerenstva. Stručno povjerenstvo smatra da je to prihvatljivo.</p>
<p>8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.</p>	<p>DA</p>
<p>9. VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.</p>	<p>Standard nije primjenjiv.</p>

OCJENA KVALITETE

	OCJENA KVALITETE
1. RESURSI: NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	Poboljšanja potrebna Zaposlenici Odsjeka uglavnom objavljuju radove na hrvatskom jeziku. Čak se i malobrojni radovi napisani na stranom jeziku objavljuju u hrvatskim časopisima (primjerice, u <i>Synthesis philosophica</i> , znanstvenom časopisu Hrvatskoga filozofskog društva). Iako je ovaj Odsjek najveći odsjek za filozofiju u Hrvatskoj, njegova međunarodna aktivnost nije zadovoljavajuća.
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	Poboljšanja potrebna Općenito, u skladu s podacima iz dviju tablica, opterećenje je odgovarajuće. Postoje određene iznimke, tj. neki nastavnici imaju preveliko opterećenje. Tomu treba posvetiti više pažnje te osigurati da svi nastavnici imaju odgovarajući broj norma sati.
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	Poboljšanja potrebna Vidjeti komentar iz kriterija 1.1. Nadalje, Stručno povjerenstvo žali zbog činjenice što u Samoanalizi nisu navedeni podaci o međunarodnoj aktivnosti znanstvenonastavnog osoblja. Iako je Povjerenstvu jasno da neki nastavnici sudjeluju u međunarodnim raspravama, Fakultet treba poticati sve nastavnike da budu aktivniji u inozemstvu, i koliko je to moguće, poticati ih da dio studija ili istraživanja završe u inozemstvu. Također, u Samoanalizi nije opisana priroda znanstvenih projekata u kojima nastavnici sudjeluju.
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.	Poboljšanja potrebna Vidjeti komentare u kriterijima 1.1. i 1.2.
1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti i kompetencija nastavnika i mentora.	Poboljšanja potrebna U Samoanalizi nije naveden niti jedan takav mehanizam. To treba eksplicitno definirati u propisima Odsjeka. Povjerenstvo je dobilo informacije da se kvaliteta studija osigurava radom Povjerenstva za doktorske studije na razini Sveučilišta, radom Stručnog povjerenstva koje imenuje mentore te Vijeća poslijediplomskih studija koje imenuje nastavnike za rad na doktorskom studiju. Nadalje,

	Povjerenstvo je saznalo da postoji sustav anonimnih studentskih anketa.
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline iz koje se izvodi doktorski program.	Visoka razina kvalitete U knjižnici se nalazi ugodan i kvalitetan radni prostor opremljen knjigama i časopisima koji su dostupni i na internetu. Doktorandi mogu zatražiti od Fakulteta nabavu knjiga koje su im potrebne (iako bi ih trebalo bolje obavještavati o toj mogućnosti).
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatilo djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.	Visoka razina kvalitete Povjerenstvo je obaviješteno da je ovaj postupak osiguran na razini Fakulteta.
2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom Visokog učilišta.	Poboljšanja potrebna Kako je na sastanku s upravom naveo prodekan za znanost i međunarodnu suradnju, Fakultet provodi određene promjene nakon imenovanja nove uprave. Točnije, uprava održava konzultacije s odsjecima u vezi s izradom znanstvene strategije na razini Fakulteta i pojedinačnih odsjeka. Rok je za to kraj veljače 2018. godine. Zbog demokratičnosti postupka očekuje se da će strategije Fakulteta i Odsjeka biti usklađene.
2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem dokorskog studija i radi na poboljšanjima.	Poboljšanja potrebna Iako je u Samoanalizi navedeno da se periodična praćenja provode svake dvije godine, nisu spomenuti nikakvi primjeri promjena uvedenih na temelju toga. Primjerice, nisu spomenute nikakve mjere poduzete kako bi se spriječilo ponavljanje izrade nekvalitetnih doktorskih radova, kao što je spomenuto u kriteriju 2.1. Većina mentora s kojima se Povjerenstvo sastalo nije čak bilo niti upoznato s ovim disertacijama ili izmjenama napravljenim temeljem internih periodičnih vrednovanja.
2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora, ima mehanizme vrednovanja mentora te definirana pravila u vezi s promjenom mentora i rješavanjem mogućih problema između mentora i doktoranda.	Poboljšanja potrebna: NEDOVOLJNI PODACI Stručno povjerenstvo nije dobilo dovoljno informacija za ocjenu ovoga kriterija. Osobito su nedostajale informacije o postojanju anketa o zadovoljstvu studenata ili o primjerima negativnih ocjena mentora. Povjerenstvo također nije saznalo je li osiguran postupak prigovora na rad mentora te je li Fakultet osigurao da studenti zbog toga

	<p>kasnije nisu obilježeni. Stručno povjerenstvo preporučuje formaliziranje, ili u pojedinim slučajevima, razvoj mehanizama praćenja. Vidi 5. točku u Preporukama za poboljšanje kvalitete studijskog programa.</p>
<p>2.5. Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.</p>	<p>Poboljšanja potrebna Nisu javno dostupne sve disertacije – vidjeti napomenu u 6. točki minimalnih zakonskih uvjeta. Ne koristi se niti jedan računalni program za provjeru plagijata. Povjerenstvo je saznalo da je učinkovitost postupaka za provjeru plagijata ograničena kad se disertacije pišu na hrvatskom jeziku ili na drugim jezicima koji nisu toliko zastupljeni u znanstvenim publikacijama. Primjerice, računalnim programom za provjeru plagijata ne može se spriječiti prevođenje već objavljenih znanstvenih radova na hrvatski i prisvajanje tih radova. S obzirom na ograničenja u vezi s takvom provjerom plagijata, Povjerenstvo preporučuje izradu disertacija na jezicima na kojima je lakša međunarodna diseminacija rezultata istraživanja, koliko to bude moguće.</p>
<p>2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p>
<p>2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.</p>	<p>Poboljšanja potrebna Povjerenstvu nisu dostavljeni podaci o načinu imenovanja povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskog rada. Sudjelovanje međunarodnih stručnjaka u radu povjerenstva u pravilu je nezadovoljavajuće. Takvo sudjelovanje onemogućeno je jer se doktorski radovi uglavnom pišu na hrvatskom jeziku.</p>
<p>2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.</p>	<p>Visoka razina kvalitete Studenti su o tome dobro obaviješteni. Studijski program, koji se izvodi na hrvatskom jeziku, dostupan je samo studentima iz regije i na programu zaista ima studenata iz regije.</p>
<p>2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unapređenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).</p>	<p>Poboljšanja potrebna: NEDOVOLJNI PODACI Povjerenstvo nije dobilo podatke o tome niti su oni navedeni u Samoanalizi. Primjerice, Povjerenstvo nije dobilo informacije o kriterijima za zapošljavanje doktoranada na mjesto asistenta.</p> <p>Iako se sredstva uglavnom koriste za isplatu plaća nastavnčkog i administrativnog osoblja (kako se i može očekivati), Povjerenstvo preporučuje Odsjeku da barem</p>

	<p>određeni postotak tih sredstava namijeni za financiranje odlaska doktoranada na konferencije i drugih aktivnosti. U tu svrhu treba uspostaviti transparentan postupak i jasne kriterije te o tome obavještavati studente.</p>
<p>2.10. Školarina se utvrđuje na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).</p>	<p>Poboljšanja potrebna: NEDOVOLJNI PODACI Povjerenstvo nije dobilo podatke o ovom standardu.</p>
<p>3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA</p>	
<p>3.1. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.</p>	<p>Poboljšanja potrebna Prosječan je broj doktoranada po mentoru zadovoljavajući. Međutim, broj se doktoranada po mentoru jako razlikuje. Primjerice, dok jedan mentor vodi 10 doktoranada (od kojih ih je osmero obranilo doktorski rad), jedan 15 (od kojih su četiri obranila rad), drugi mentori imaju manje doktoranada, primjerice sedam ili pet, tri mentora vode po četiri doktoranda, a 17 njih vodi samo po jednog ili dva doktoranda. Iako je razumljivo da će neki mentori uvijek voditi više doktoranada od ostalih, trenutačna je raspodjela možda previše neuravnotežena.</p>
<p>3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.</p>	<p>Poboljšanja potrebna Nije jasno što se točno podrazumijeva pod takvim potrebama. Međutim, iako su prema Samoanalizi gotovo svi alumni zaposleni u znanstvenim institucijama, na sveučilištima itd., stopa je odustajanja na studijskom programu veća od 33 % (vidi sljedeći standard). To može značiti da se upisne kvote ne određuju na temelju potreba jer bi se u protivnom očekivalo da stope odustajanja od studija budu niže. Upisne su kvote osobito velike s obzirom na dostupne mogućnosti financiranja.</p> <p>S obzirom na dostupnost akademskog i administrativnog osoblja, upisne kvote koje možda jesu prevelike s obzirom na znanstvene, umjetničke, kulturne i druge <i>društvene</i> potrebe prihvatljive su dokle god služe zadovoljavanju <i>osobnih</i> potreba, ne ugrožavaju razinu studijskog programa i <i>većina upisanih studenata završava studij</i>. Međutim, s obzirom na vrlo visoku stopu odustajanja, ne čini se da je to tako, stoga treba razmotriti izmjene upisnih kvota. Također vidjeti sljedeći standard.</p>
<p>3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-</p>	<p>Poboljšanja potrebna Okolo trećina upisanih doktoranada odustane od studija pa je tako od 2011. do 2017. godine od 36 upisanih doktoranada od studija odustalo njih 14. U posljednjih pet godina, za</p>

<p>istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.</p>	<p>samo tri do pet doktoranada godišnju školarinu platio je njihov poslodavac ili Fakultet, ako su zaposleni kao asistenti. Možda je razlog tomu što mnogi doktorandi pogrešno pretpostave da će moći osigurati financijska sredstva ili osloboditi vrijeme potrebno za znanstvenoistraživački rad. To bi moglo opravdati smanjenje broja studenata koji se upisuju svake druge godine postrožavanjem upisnih kriterija. Fakultet bi pri upisu trebao upozoriti doktorande na moguće probleme u vezi sa samostalnim financiranjem studija kako oni ne bi imali nerealna očekivanja.</p>
<p>3.4. Visoko bi učilište trebalo voditi računa o broju kandidata koje upisuje, kako bi svakome osigurao savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa do kraja doktorskog studija vodi se računa o tome da svaki doktorand ima održiv plan znanstvenog istraživanja te o uspješnom završetku doktorskog istraživanja.</p>	<p>Poboljšanja potrebna Iako Fakultet svakom doktorandu dodjeljuje savjetnika, zbog činjenice da neki profesori vode velik broj doktoranada vjerojatno se smanjuje kvaliteta mentorskog rada. Nadalje, nedostatak komunikacije između većine doktoranada i njihovih mentora i studijskog programa nakon prve godine studija doktorandima također otežava uspješan završetak doktorskog studija.</p>
<p>3.5. Visoko učilište osigurava privlačenje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada i iz inozemstva.</p>	<p>Visoka razina kvalitete U Samoanalizi je navedeno da se „natječaj za upis također objavljuje na međunarodnoj razini“. Na doktorski se studij također upisuju studenti iz drugih zemalja u regiji. Budući da se nastava izvodi na hrvatskom jeziku, nerealno je očekivati da će se na studij upisivati i studenti izvan regije.</p>
<p>3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.</p>	<p>Visoka razina kvalitete, na temelju postupka opisanog u Samoanalizi. Stručno povjerenstvo nije dobilo podatke o postotku primljenih kandidata.</p>
<p>3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima, kao i postupka prigovora.</p>	<p>Poboljšanja potrebna U Samoanalizi nije navedeno objavljuju li se kriteriji izbora kandidata unaprijed. To možda i jest tako, no Povjerenstvo nije imalo dokaz o tome. Fakultet treba kandidate unaprijed obavještavati o kriterijima izbora kako bi u skladu s njima mogli ispuniti svoje prijave. Prigovori U Samoanalizi nije naveden rok za podnošenje žalbe ili prigovora od trenutka kad Fakultet obavijesti kandidate da se nisu uspjeli upisati na studij. Treba odrediti rok za žalbu kako kandidati ne bi morali žuriti s pripremom žalbe. Nadalje, kandidati koji ulažu žalbu trebali bi pravodobno</p>

	<p>primati izvješće s obrazloženjem zašto se nisu upisali na studij dok pripremaju svoju žalbu.</p> <p>Ti se postupci možda već provode, no nisu navedeni u Samoanalizi. Ako je to tako, ovaj se standard ocjenjuje visokom razinom kvalitete.</p>
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za upis na studij.	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Fakultet bi trebao jasno obavještavati doktorande o mogućnosti priznavanja prethodnih postignuća za koje im može dodijeliti određeni broj ECTS bodova. Povjerenstvo je na sastanku s doktorandima steklo dojam da neki od njih nisu svjesni ove mogućnosti.</p>
3.9. Prava i obveze doktoranda definirane su odgovarajućim aktima Visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Iz Samoanalize i sa sastanka s doktorandima, Stručno je povjerenstvo steklo dojam da su prava i obveze doktoranada jasno definirane i da su doktorandi o njima dobro obaviješteni. Kako je navedeno u Samoanalizi, Odsjek od svakog doktoranda zahtijeva da potpiše ugovor o studiranju. Doktorandi su također bili vrlo zadovoljni dostupnošću svojih mentora i povratnim informacijama koje primaju o svojem radu.</p> <p>Doktorandi mogu zatražiti da se za knjižnicu nabave knjige i znanstveni radovi potrebni za njihov istraživački rad, no treba ih bolje i sustavno obavještavati o tome.</p> <p>Međutim, Fakultet slabo financira sudjelovanje na skupovima izvan regije, što treba poboljšati. Nadalje, doktorandi nisu bili dovoljno upoznati s mogućnostima razmjene koje im Odsjek nudi. Te bi im obavijesti trebale biti lako dostupne i po mogućnosti objavljene na mrežnoj stranici.</p>
3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Nakon prve godine studija, doktorandi koji nisu zaposleni na Sveučilištu ne sudjeluju dovoljno u aktivnostima Odsjeka te treba stvoriti preduvjete da se to promijeni. Vidjeti preporuke Stručnog povjerenstva (interakcija studenata nakon prve godine studija). To bi djelomično mogao biti razlog velike stope odustajanja od studija.</p>
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Iako su brojni aspekti studijskog programa vrlo kvalitetni i njegova je struktura dobra, nekoliko je pitanja koja bi trebalo poboljšati kako bi se studijski program uskladio s</p>

	<p>međunarodnim standardima. Vidjeti gore navedeni popis Preporuka za poboljšanje kvalitete studijskog programa. Studenti prvenstveno nedovoljno sudjeluju u međunarodnoj znanstvenoj zajednici, a od doktorske razine nadalje znanstveno je istraživanje prvenstveno međunarodnog karaktera. Studenti rijetko sudjeluju na međunarodnim skupovima izvan regije, a na međunarodnim skupovima organiziranim u Zagrebu rijetko sudjeluju stručnjaci iz zemalja izvan regije. Stručno je povjerenstvo gore navelo nekoliko preporuka o načinima rješavanja toga problema.</p> <p>Planom napretka nastoji se osigurati određeno međunarodno iskustvo. Naime, kao uvjet za upis na drugu i treću godinu studija propisano je sudjelovanje na znanstvenim skupovima uz vlastiti znanstveni rad, a uvjet za doktoriranje je izrada najmanje jednog znanstvenog rada prihvaćenog za objavu u uglednome međunarodnom znanstvenom časopisu.</p> <p>Trebalo bi uvesti uvjet da barem jedna konferencija bude međunarodnog karaktera, a održava li se ona u regiji, da barem većina izlagača na njoj bude iz zemalja izvan regije. Nadalje, Stručno povjerenstvo napominje da je časopis, u kojem većina studenata objavljuje radove te koji se smatra međunarodno priznatim časopisom, časopis <i>Synthesis Philosophica</i>. To je ugledan časopis, no ujedno je i časopis Hrvatskoga filozofskog društva u Zagrebu te se čita uglavnom u Hrvatskoj i u regiji. Stoga ga se ne može smatrati međunarodnim časopisom, čak i ako je znanstveni rad napisan na engleskom, njemačkom ili nekom drugom jeziku koji je zastupljen u filozofiji. U skladu s time, Povjerenstvo predlaže da se uvjet objave najmanje jednog znanstvenog rada u uglednom međunarodnom znanstvenom časopisu izmijeni. Umjesto toga, doktorandi bi kao uvjet trebali imati ili prihvaćen jedan znanstveni rad za objavu u međunarodno priznatom časopisu među 50 najboljih međunarodnih znanstvenih časopisa iz filozofije ili rad predstavljen na još jednoj međunarodnoj konferenciji, kao što je opisano gore.</p>
<p>4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Njima se jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi steći tijekom dokorskog studijskog</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Ishodi učenja studijskog programa koje je opisao Fakultet zadovoljavajući su i usklađeni s razinom 8. Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.</p> <p>Povjerenstvo smatra da se planirani ishodi učenja ne ostvaruju uvijek na zadovoljavajući način.</p>

<p>programa, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada.</p>	<p>Etička su pitanja u vezi s empirijskim radom obično irelevantna za filozofska istraživanja. Međutim, mogu se pojaviti etička pitanja u vezi s plagijatom. Osim slučajeva plagiranja koji su primjer očitog kršenja etičkih standarda znanstvenog istraživanja, postoje i nejasne zone u vezi s prisvajanjem tuđih ideja bez ispravnog citiranja ili navođenja referenci. Fakultet treba informirati studente o takvim standardima citiranja, itd. i treba formulirati jasna očekivanja od doktoranada u vezi s time, koja treba objaviti na mrežnoj stranici.</p> <p>Samoanaliza ne sadrži dovoljno informacija o tom standardu, kao ni o narednim standardima, jer uglavnom sadrži upute o pisanju samoanalize.</p>
<p>4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Ishodi su učenja doktorskoga studija općenito povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja. Osiguravanje visoke razine kvalitete drugih aspekata (osobito vidjeti standard 4.1.) također bi osiguralo postizanje tih ciljeva.</p>
<p>4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Povjerenstvo nije moglo pročitati disertacije, budući da su sve napisane na hrvatskom jeziku. Sažeci i bibliografije na engleskom jeziku činile su se zadovoljavajuće, no bilo je i nekoliko iznimaka. Najmanje dvije disertacije nisu zadovoljavale kriterije kvalitete doktorskog rada (disertacija na temu kvantne mehanike i disertacija na temu Heideggera i njegove važnosti za dekonstrukciju). U vezi s ovim radovima Odsjek nije poduzeo odgovarajuće aktivnosti osiguravanja kvalitete te bi trebao provjeriti zašto se to dogodilo i revidirati te postupke. Na sve doktorske radove trebali bi se primjenjivati jednaki kriteriji kvalitete kako bi se izbjegla ponavljanja ovakvih slučajeva.</p>
<p>4.5. Nastavne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Iako su opća struktura i metode visoke kvalitete, nedostaci u vezi s međunarodnom aktivnosti, primjenom kriterija te ostalim pitanjima navedenim u ovom izvješću onemogućuju osiguravanje postizanja odgovarajućih ishoda učenja u svim slučajevima.</p>
<p>4.6. Program omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Doktorandi zaista stječu određene generičke/prenosive akademske i poslovne vještine. Međutim, oni te vještine uglavnom stječu učenjem kroz rad. Doktorandi koji uspiju</p>

	<p>izraditi doktorski rad iz filozofije zadovoljavajuće kvalitete u nekom prihvatljivom razdoblju očito su sposobni za upravljanje složenim projektima i rješavanje poteškoća koje se mogu pojaviti. Ipak, preporučuje se da se taj proces učenja kroz rad nadopuni uvođenjem dodatnih kolegija koji su više usmjereni na usvajanje prenosivih vještina. Vidjeti gornje preporuke.</p>
<p>4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan nastave, generičke vještine i dr.).</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Budući da mentori pokrivaju širok raspon znanstvenih tema, doktorandi mogu izabrati područje istraživanja kojim se žele baviti i odabrati mentora iz velikog broja dostupnih područja. Međutim, kao što je navedeno u preporukama za poboljšanje, na programu nije osigurano dovoljno mogućnosti za usvajanje raznih vještina (točka 2.). Nadalje, nedovoljno je zastupljeno važno područje suvremene filozofije, analitička filozofija (točka 5.).</p>
<p>4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>To bi mogla biti i najveća slabost studijskog programa. Razvoj međunarodne aktivnosti i suradnje tek je u začetku, što se odnosi na mobilnost i nastavnika i doktoranda, i još uvijek se nudi nedovoljan broj mogućnosti, a postojeće mogućnosti nedovoljno se koriste ili predstavljaju doktorandima. Vidjeti gornje komentare.</p> <p>Povjerenstvo predlaže Odsjeku da ubuduće nastoji omogućiti nastavnicima da dio studija ili istraživačkih razdoblja provedu u inozemstvu, omogućiti svim nastavnicima istraživački rad u inozemstvu, omogućiti bar najkvalitetnijim doktorandima da provedu dio studija u inozemstvu i omogućiti svim doktorandima da predstavljaju svoje radove te sudjeluju na međunarodnim skupovima izvan regije. To će zahtijevati osiguravanje potrebnih financijskih sredstava, što treba riješiti na razini Odsjeka i Fakulteta.</p>

*** NAPOMENA: PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE**

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskom studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji. Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.